

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และเครือข่ายอุดมศึกษาภาคใต้ตอนบน

มอบเกียรติบัตรฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

Miss Yan Bin Wu

ได้นำเสนอผลงานวิจัย ภาคบรรยาย เรื่อง

การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนชาวไทย-จีน : กรณีศึกษาสนามชนโคบ้านนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
กับสนามยาไ้ อำเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “ราชภัฏสุราษฎร์ธานีวิจัย ครั้งที่ 14”

“นวัตกรรมการวิจัยแบบสหวิทยาการ” (Innovations in Interdisciplinary Research)

วันที่ 13 - 14 ธันวาคม 2561

ณ อาคารเรียนรวมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ขออำนวยการให้มีความสุข ความเจริญ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศสืบไป

(ผศ.ดร.วัฒนา รัตนพรหม)

รักษาราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การยอมรับเทคโนโลยีความไว้วางใจที่ส่งผลต่อการยอมรับการจองร้านอาหารผ่าน Eatigo.....	317
โดย พัตร์พิมล จันทวงษ์	
คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อการรับรู้ตราสินค้า U Drink I Drive ในมุมมองของผู้ใช้	
Facebook Fanpage.....	326
โดย ศศิประภา สิงห์ครุฑ	
การยอมรับเทคโนโลยี ความไว้วางใจ ความแปลกใหม่ ที่ส่งผลต่อการรับรู้ตราสินค้า	
Airportels.....	335
โดย อธิการ ทศนอารีย์	
กลุ่ม 4 ด้านพัฒนาสังคม.....	345
ตัวละครหญิงชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย : กรณีศึกษาลักษณะ สถานภาพ และบทบาท	
ในฐานะเป็นผู้นำครอบครัว.....	347
โดย FUJU FANG	
วิเคราะห์พื้นที่บ้านชนเผ่าไป เมืองต้าหลี่ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน.....	355
โดย XILAN GAO	
การวิเคราะห์ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนในนวนิยายไทย.....	365
โดย XU JIA	
การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน : กรณีศึกษาสนามชนโค	
บ้านนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับสนามยาไ้ อำเภอฉะเหลียน	
มณฑลยูนนาน.....	373
โดย YAN BIN WU	
การศึกษาเพื่อเสนอแนะการจัดการสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลาบริเวณรอบเกาะยอบนพื้นฐาน	
การมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.....	387
โดย นนทรส ภัคมาน	
นโยบายการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคของ	
ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร.....	399
โดย ว่าที่ รต.สมบัติ สมคะเนย์	
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	409
โดย อังคณา เกศมี	
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์กับพฤติกรรมสุขภาพและภาวะโภชนาการของนักเรียน	
ประถมศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.....	417
โดย ณัฐธิดา วรณมณี	

กลุ่มที่ 4 พัฒนาสังคม ห้อง G 807

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำห้อง รองศาสตราจารย์ ดร.ประมาณ เทพสงเคราะห์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ จันทรัตน

วันที่ 13 ธันวาคม 2561			
ลำดับ	เวลา	หัวข้อวิจัย	ผู้นำเสนอ
	12.30-13.00 น.	ลงทะเบียน/รับเอกสาร - ส่งมอบ presentation file แก่เจ้าหน้าที่ประจำห้อง	
1	13.00-13.30 น.	ตัวละครหญิงชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย : กรณีศึกษาลักษณะ สถานภาพ และบทบาทในฐานะ เป็นผู้นำครอบครัว	FUJU FANG
2	13.30-14.00 น.	วิเคราะห์พื้นที่บ้านชนเผ่าไป๋ เมืองต้าหลี่ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน	XILAN GAO
3	14.00-14.30 น.	การวิเคราะห์ตัวละครหญิงที่มีสามีหลายคนใน นวนิยายไทย	JIA XU
4	14.30-15.00 น.	การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวัย ไทย-จีน : กรณีศึกษาสนามชนโคบ้านนาทราย อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับสนาม ย่าไท่ อำเภอนือหลิน มณฑลยูนนาน	YAN BIN WU
5	15.00-15.30 น.	การศึกษาเพื่อเสนอแนะการจัดการสิ่งแวดล้อม ทะเลสาบสงขลาบริเวณรอบเกาะยอบนพื้นฐาน การมีส่วนร่วมของชุมชนให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	นนทรส ภัคมาน
6	15.30-16.00 น.	นโยบายการตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อมกับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคของผู้บริโภคในเขต กรุงเทพมหานคร	ว่าที่ รต.สมบัติ สมตะเนย์
7	16.00-16.30 น.	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	อังคณา เกศมี
8	16.30-17.00 น.	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ประโยชน์กับ พฤติกรรมสุขภาพและภาวะโภชนาการของนักเรียน ประถมศึกษาในอำเภอมือง จังหวัดสงขลา	ณัฐฐณิชา วรรณมณี
รับเกียรติบัตร			

ที่ ศธ ๐๕๖๑.๖/๑๐๗

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๘๔๑๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาบทความวิจัย

เรียน Miss YANBIN WU (EO4005)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลการประเมินบทความวิจัย จำนวน ๑ ชุด
๒. บทความวิจัยฉบับแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเพื่อนำเสนอผลงานวิจัย ภาคบรรยาย ในการประชุมวิชาการระดับชาติ และนานาชาติ ราชภัฏสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ ๑๔ ในวันที่ ๑๓ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ในการนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความวิจัยของท่าน โดยบทความของท่าน ผ่านแบบมีเงื่อนไข ดังนั้นขอให้ท่านดำเนินการ ดังนี้

๑) ปรับปรุงบทความวิจัยของท่านตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบรูปแบบบทความวิจัยให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดแบบบทความย่อ (Abstract Template) และรูปแบบบทความวิจัย (Full Paper Template) ได้ที่ <http://www.conference.sru.ac.th/sruconference2018/download-template> พร้อมทั้งส่งบทความย่อ และบทความวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่แก้ไขแล้วเป็นไฟล์ Microsoft word และไฟล์ PDF มายังสถาบันวิจัยและพัฒนาทาง E-mail : research-sru@hotmail.com ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๒) เตรียมนำเสนอบทความวิจัยด้วยวาจา (Oral Presentation) ไม่เกิน ๑๕ นาที โดยใช้ Power Point รุ่น 2007

๓) ชำระค่าลงทะเบียนนำเสนอผลงานวิจัย จำนวน ๒,๐๐๐ บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ สถาบันวิจัยและพัฒนา ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเทศบาล ๒ สุราษฎร์ธานี เลขที่บัญชี ๕๑๘-๒-๑๓๒๕๔-๗ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ และสำเนาหลักฐานการโอนเงิน พร้อมเขียน ชื่อ - สกุล ส่งโทรสารมาที่ ๐-๗๗๙๑-๓๓๔๑ หรือส่งไฟล์ทาง E-mail : research-sru@hotmail.com

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ พัฒนวิริยะพิศาล)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ ๐-๗๗๙๑-๓๓๔๐

โทรสาร ๐-๗๗๙๑-๓๓๔๑

แบบประเมินบทความวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ราชภัฏสุราษฎร์ธานี ครั้งที่ 14
ระหว่างวันที่ 13-14 ธันวาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

รหัส : EO4005

ชื่อบทความ : การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวัยไทย-จีน : กรณีศึกษาสนามชนโคบ้านนาทราย
อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับสนามยาไ้ อำเภอนิโบลิน มณฑลยูนนาน

ผลการพิจารณาบทความวิจัย

1. การนำเสนอบทความ

- 1.1 ความสอดคล้องระหว่างชื่อบทความกับเนื้อหาสาระที่นำเสนอ
 - ควรเปรียบเทียบ
- 1.2 ความชัดเจน สมบูรณ์และความครอบคลุมของบทความเกี่ยวกับเนื้อหาสาระที่นำเสนอ
 - ควรระบุความชัดเจนของผลการศึกษาในการเปรียบเทียบ เหมือนหรือต่างกัน
- 1.3 ความชัดเจนในการอธิบายกระบวนการวิจัยหรือระเบียบวิธีวิจัย
 - มีความชัดเจน
- 1.4 ความสอดคล้องระหว่างผลที่ได้กับวัตถุประสงค์ที่วางไว้
 - ควรระบุการเปรียบเทียบด้วย
- 1.5 ความชัดเจนของผลการวิจัย
 - ขยายด้วยการทำตารางเปรียบเทียบ และข้อมูลเพิ่มเติม เช่น รายได้ จำนวนนักท่องเที่ยว สรุปแต่ละประเด็น
- 1.6 การสรุปผลมีความชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย
 - ควรสรุปที่ชัดเจน และการอภิปรายผล สาเหตุเหมือน-ต่างกัน และปรับปรุงด้านไหน
- 1.7 การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
 - ควรนำไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ ต้องทำอะไรบ้าง

2. คุณภาพโดยรวมของบทความ

☒ ยอมรับ

☐ ไม่ยอมรับ

☐ ตีพิมพ์ Proceeding โดยไม่มีการแก้ไข

☒ ตีพิมพ์ Proceeding โดยมีการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

☐ แก้ไขและส่งกลับให้ Reviewer พิจารณาใหม่

การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน : กรณีศึกษา สนามชนโคบ้านนาทราย

อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับ สนามยาไ้ อำเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน

A COMPARATIVE STUDY BETWEEN THAI AND CHINESE CULTURAL SPORTS OF

BULLFIGHTING IN BAAN NA SAI VENUE AT AMPHOE MUEANG NAKHON SI

THAMMARAT AND IN YA TAI VENUE AT SHILIN DISTRICT YUNNAN

YAN BIN WU¹, อาจารย์ดร.อิมจิรา อ่อนคำ²

¹นักศึกษาศาขาววิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดสมุทรปราการ 10540 โทร 0-6418-59665 อีเมล 873109774@qq.com

²อาจารย์สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดสมุทรปราการ 10540 โทร 0-8194-08125 อีเมล mjmj_22@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์คุณค่าที่ปรากฏในวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์เจ้าของสนาม ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสนาม คนเลี้ยงวัวชน ผู้เข้าชม และเจ้าพนักงานภาครัฐ ของสนามชนโคบ้านนาทรายและสนามชนโคยาไ้ (亞太) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และใช้กระบวนการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) รวมทั้งสิ้นจำนวน 60 คน จากพื้นที่ทั้ง 2 สถานที่ และรวมทั้งสังเกตการณ์ ศึกษาเอกสาร และสนทนากลุ่มวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า กีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน เป็นกีฬาที่มีประวัติยาวนานและมีการเปลี่ยนแปลงคือ อดีตกีฬาชนิดนี้ ได้มีการแข่งขันเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นการแข่งขันเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น การแข่งขันเพื่อเงินรางวัล เป็นต้น ซึ่งจากการลงพื้นที่นั้น ผู้วิจัยได้เห็นคุณค่าความเหมือนและต่างกันระหว่างไทย-จีน ในกีฬานี้ได้แก่ 1) ด้านเศรษฐกิจ กีฬาชนิดนี้ได้สร้างเศรษฐกิจให้กับชาวบ้านในชุมชน เพราะการนำวัวไปแข่งขันนั้นจะมีเงินรางวัลจำนวนมากรวมทั้งสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านบริเวณโดยรอบที่เปิดร้านขายของด้วย 2) ด้านสังคม กีฬาพื้นบ้านชนว้าวต้องมีการพบปะกับผู้คนที่ภายในและภายนอกชุมชน เพราะการแข่งขันกีฬาชนิดนี้จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น เจ้าของวัวจะมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนกับผู้เข้าชมคนอื่น ๆ และส่งเสียงให้กับวัวชนที่ตัวเองสนับสนุน และยังสามารถได้มีเพื่อนใหม่ที่มีความชอบที่เหมือนกัน จึงถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในและภายนอกชุมชน 3) ด้านความบันเทิง พบว่า กีฬาชนิดนี้ช่วยผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน เพราะขณะที่มีการแข่งขันจะมีการพูดคุยและส่งเสียงร้องอย่างสนุกสนาน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้พบข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อคือ มีการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้ตนเองมีโชคลาภจากการเสี่ยงทายด้วย สิ่งเหมือนก็คือ เจ้าของวัวทั้งไทยและจีนมีความเชื่อว่าการกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ จะท ำให้ตัวเองโชคดี สิ่งที่ไม่เหมือนก็คือ รูปแบบพิธีกรรมจะมีความแตกต่างกัน และกีฬาพื้นบ้านชนว้าวยังเป็นกีฬาที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษมาสู่ลูกหลานในปัจจุบัน ถือเป็นกีฬาที่มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันกีฬาชนว้าวมีความนิยมที่ลดน้อยลงและยังไม่ใช่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากนัก ดังนั้น ผู้คนในชุมชนรวมถึงภาครัฐควรมีการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และช่วยกันสืบทอดให้กีฬาชนิดนี้ได้คงอยู่ต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: กีฬาพื้นบ้านชนวนว, วัฒนธรรม, คุณค่า

Abstract

The objective of this research is analyzing valuable perception in the cultural sports of bullfighting. The research made by using the qualitative method. The researcher interviewed Field's owner, Field staff, Bullfighting owner, participant and government officer in BAAN NA SAI Baan Na Sai and Ya Tai Venue by using in-depth interview method. The sampling method is the Purposive Sampling and Simple random sampling. There are 60 persons from 2 places is the samples. The results presented in the descriptive method.

The research shows that the cultural sports of bullfighting have a long history. Anyhow, there are some changed. In the past, the objective of this sport is for the amusement, when the time pass, the objective of sports has been changed from only amusement to be the competition. From the field research, the researcher found the value of this sports from Thai and China as follows; 1) Economic, these sports make the circular economy in the society because the bullfighting competition has the money as the rewards. Moreover, there are many roadside shops which will make the circular money in the society. 2) Socialism, the bullfighting sports make the relationship between internal and external people of the society. 3) Entertainment, the researcher found that during the competition, the participant will cheer, talk and loudly shout that make the amusement for the participant. Moreover, the researcher founded the faith in this sport, the bullfighter owner prays to the spirit that was respected to make me lucky when drawing. The bullfighting sport is the prolong sports from the ancient to present because of the identity of this sport. Anyhow, in present, the popularity of bullfighting sport is decreasing and not be famous for the tourist. Then, the society and government should promote the bullfighting to be the tourism site and inherit this sport for the future.

Keywords : Cultural sports of bullfighting, culture, value

บทนำ

สังคมไทยและสังคมจีนนั้นถือว่าเป็นสังคมเกษตรกรรม มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ เช่น การเลี้ยงไว้ใช้งาน และเพื่อเป็นอาหาร เป็นต้น และ “วัว” ก็เป็นสัตว์ชนิดหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของชาวบ้าน กล่าวคือชาวบ้านส่วนใหญ่ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก ซึ่งในเวลาการเพาะปลูกข้าวจะนาวัวมาช่วยไถนา ดังนั้น วัวจึงกลายเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญสำหรับชาวบ้านที่มีอาชีพเกษตรกรรม นอกจากนี้ วัวยังเป็นสัตว์ที่ชาวบ้านได้นำมาต่อสู้กันเพื่อความสนุกสนาน นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจึงกลายเป็นกีฬาพื้นบ้านชนวนวมาจนถึงปัจจุบันไม่ว่าจะประเทศไทยหรือสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประวัติการนาวัวมาชน ตั้งแต่พุทธศตวรรษ ที่ 7 (ค.ศ. 601-700) ส่วนมณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน เริ่มมีการชนวัวมาตั้งแต่ยุคสมัยขุนซิว (770-476 ปี ก่อนคริสต์ศักราช)

นอกจากนี้ กีฬาชนวัวของทั้งประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีนนี้ยังมีวัฒนธรรมที่หลากหลายคล้ายกัน เช่น บทเพลง ภาษา กีฬาพื้นบ้าน และประเพณี เป็นต้น วัฒนธรรมเหล่านี้ต่างก็เป็นสิ่งที่ชาวบ้านสร้างขึ้นมา เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง รวมถึงยังสามารถส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และทำให้คนรุ่นหลังได้เห็นถึงความคิด ความเชื่อและวิถีชีวิตชุมชนด้วย กีฬาพื้นบ้านชนวัวนับเป็นกีฬาที่ยังมีอยู่ทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน รวมถึงมีประวัติที่ยาวนาน ดังที่ วิเชียร ณ นคร (2542 : 1870) ได้กล่าวว่า ชาวไทยภาคใต้น่าจะได้อิทธิพลประเพณีมาจากพวกโปรตุเกส เมื่อปี พ.ศ. 2061 ซึ่งตรงกับรัชสมัยของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา ซึ่งสมเด็จพระรามาธิบดีพระองค์นี้ได้ทรงอนุญาตให้ชาวโปรตุเกสเข้ามาท การค้าขายในประเทศไทย นอกจากท การค้าขายแล้วชาวโปรตุเกสบางพวกยังได้เผยแพร่ขนบธรรมเนียมไว้อย่างเช่น การท าศีอวม และการชนวัว เป็นต้น

ส่วนกีฬาพื้นบ้านชนวัวที่สาธารณรัฐประชาชนจีนก็มีประวัติอย่างยาวนานเช่นกัน มีนักวิชาการชาวจีนได้กล่าวว่า การแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนวัวของสาธารณรัฐประชาชนจีนมีประวัติที่มากกว่า 2,000 ปี YANG ZHENZHONG “杨振中” (2550 : 28) ได้กล่าวว่า ในสาธารณรัฐประชาชนจีนมีบันทึกการแข่งขันวัว เริ่มตั้งแต่ในสมัยยุคชุนชิว กษัตริย์คิดว่าการชนวัวจะทำให้ชาวนาไม่ทานา จึงไม่อนุญาตให้เล่นกัน แต่ในสมัยอันมีภาวาตที่เกี่ยวข้องกับกีฬาชนวัวมาก จึงทำให้เห็นว่ากีฬาชนวัวเป็นกีฬาที่นิยมเป็นอย่างมากในสมัยอันจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทยยังคงนิยมเล่นกีฬาประเพณีนี้กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจังหวัดที่ยังคงมีคนเล่นกีฬาชนวัวกันเป็นจำนวนมากคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ รวมถึงจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นต้น และจากการลงสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย เมื่อวันที่ 16-18 มีนาคม ปี พ.ศ. 2561 นั้น จึงทำให้ทราบข้อมูลว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่มีการแข่งขันกีฬาชนวัวหลายสนาม และยังมีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีชาวบ้านหลายคนที่เป็นเจ้าของวัวและเลี้ยงวัวไว้สำหรับแข่งขันชนวัวโดยเฉพาะ ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้นถือว่าเป็นจังหวัดที่นิยมเล่นกีฬาพื้นบ้านชนวัวเป็นอย่างมากและเป็นจังหวัดที่น่าสนใจศึกษา ดังที่ ฤณอม พูนวงศ์ (2550 : 1) ได้กล่าวถึงที่ตั้งของจังหวัดนครศรีธรรมราชไว้ว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ตอนกลางของภาคใต้และติดกับทะเลมีสภาพภูมิประเทศที่ดี จึงทำให้มีวัฒนธรรมหลากหลายมาผสมผสานด้วย โดยเฉพาะกีฬาพื้นบ้านชนวัว ในบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยทั้งหมดมีสนามชนโค จำนวน 28 สนาม จังหวัดนครศรีธรรมราชมี 7 สนาม ดังนั้น จังหวัดนครศรีธรรมราชจึงเป็นจังหวัดที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกีฬาชนวัวในจังหวัดนี้

ในอาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน ของสาธารณรัฐประชาชนจีนนิยมกีฬาพื้นบ้านชนวัวเป็นอย่างมาก อาเภอฉือหลินตั้งอยู่ที่ภาคใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน มีชนกลุ่มน้อยทั้งหมด 26 ชนเผ่า ชนเผ่าอี่ถื่อได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีประชากรมากที่สุดของชนเผ่า ชนเผ่าอี่มีภาษา เพลง การละเล่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ของตน โดยเฉพาะกีฬาพื้นบ้านชนวัว เป็นกิจกรรมของชนเผ่าอี่ที่มักจะจัดในงานฉลองในวันสำคัญ ๆ เช่น วันตรุษจีน งานประเพณีคบเพลิง เป็นต้น ที่มณฑลยูนนานมีสนามชนโค 50 กว่าสนาม แต่ที่อาเภอฉือหลินมี 15 สนาม ดังนั้น กีฬาพื้นบ้านชนวัวที่อาเภอฉือหลินจึงเป็นกีฬาพื้นบ้านที่น่าสนใจศึกษาเพื่อเปรียบเทียบกับภาคใต้ของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง

กีฬาพื้นบ้านชนวัวที่อาเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับ อาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน มีลักษณะใกล้เคียงกัน ดังนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยในหัวข้อ “ศึกษาการด าเนินการและผลกระทบจากการด าเนินการขอสนามวัวชนจังหวัดนครศรีธรรมราช” ของ ทศยาพร สุวรรณพันธุ์ (2547) และ งานวิจัยของ LI ZHIYONG “李志勇” (2554) “วัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวัวของชนเผ่ามั่ว” ได้พบว่ากีฬาพื้นบ้านชนวัวไทย-จีนในด้านการคัดเลือกสายพันธุ์ชนวัว การบำรุงและดูแลชนวัว รวมถึงวิธีการแข่งขันชนวัวมีความคล้ายคลึงกัน แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีความแตกต่างกันในด้านความเชื่อ และกฎกติกาบางประการ รวมถึงคุณค่า อีกทั้ง ดังที่ อาคม เดชทองคำ (2543 : 2) ได้อธิบายว่า การชนวัวในที่นี้เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านประการหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ และวิถีชีวิตเป็นที่สุด ดังนั้น การศึกษากีฬาพื้นบ้านชนวัวที่อาเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับอาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนานนี้

นอกจากทำให้เราเห็นถึงกีฬาพื้นบ้านชนว้าวของสองประเทศ ยังสามารถสะท้อนให้เราเห็นถึงความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ และวิถีชีวิตของชุมชนในประเทศนั้นด้วย

ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่ศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาค้นคว้างานวิจัยในหัวข้อ “การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน : กรณีศึกษา สนามชนโคบ้านนาทราย อาเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับ สนามย่าไท อาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน” เพื่อช่วยในการสืบทอดและพัฒนาารคทางวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยและจีน รวมถึงช่วยรักษาความมีชีวิตของศิลปะพื้นบ้าน เพื่อเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนโดยผ่านวัฒนธรรมที่มีความใกล้เคียงกัน และยังส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมไทย-จีนเพื่อทำให้เศรษฐกิจของชุมชนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏในวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นารวิจัยภาคสนาม (Field Research) และการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) โดยด าเนินการตามล าดับขั้นตอนดังนี้

1.6.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน เพื่อนามาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย

1.6.2 ศึกษาประวัติความเป็นมาและความสำคัญของกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสนามกีฬาชนโคบ้านนาทราย ตาบลนาทราย อาเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ สนามกีฬาชนโคย่าไท (亞太) อ อาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน

1.6.3 สร้างเครื่องมือวิจัยด้วยการตั้งค าทถามที่จะไปสัมภาษณ์ โดยให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์

1.6.4 ปรับแก้ไขเครื่องมือการสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ และนาไปเก็บข้อมูลภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 ที่ คือ สนามกีฬาชนโคบ้านนาทราย ตาบลนาทราย อาเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช และ สนามกีฬาชนโคย่าไท (亞太) อ อาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน

1.6.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ในด้านคุณค่าที่ปรากฏในวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน

1.6.6 น าเสนอผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและการเก็บข้อมูลภาคสนามที่สนามกีฬาชนโคบ้านนาทรายอาเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประเทศไทย และ สนามย่าไท (亞太) อาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนานของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้พบว่าคุณค่าและวัฒนธรรมที่ปรากฏในการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีนมีมากมาย และได้ค้นพบแนวทางการสืบทอดกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน มีดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบคุณค่าของกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน

กีฬาพื้นบ้านชนว้าวเป็นกีฬาพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางทั้งประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากนี้ยังเป็นกีฬาพื้นบ้านที่ท าให้เกิดผลประโยชน์ต่อชาวไทยและชาวจีนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการบันเทิง ดังต่อไปนี้ (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 : เปรียบเทียบคุณค่าของกีฬาพื้นบ้านชนว้าวไทย-จีน

คุณค่าของกีฬาพื้นบ้านชนว้าว	กีฬาพื้นบ้านชนว้าวที่ไทย	กีฬาพื้นบ้านชนว้าวที่จีน	สิ่งที่เหมือนกัน	สิ่งที่แตกต่างกัน
1. ด้านเศรษฐกิจ	- มีการสร้างอาชีพให้กับชาวบ้าน - มีการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน - มีการดึงดูดนักท่องเที่ยว (3,000 กว่าคนต่อปี) - เงินรางวัลการแข่งขันชนว้าวที่สนามไทยจะเป็นการเติมพนักของเจ้าของว้าวทั้งสองฝั่ง	- มีการสร้างอาชีพให้กับชาวบ้าน - มีการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน - มีการดึงดูดนักท่องเที่ยว (40,000 กว่าคนต่อปี) - เงินรางวัลการแข่งขันชนว้าวที่สนามจีนทางเจ้าของสนามเป็นผู้จัดเตรียมของรางวัลในการแข่งขัน	กีฬาพื้นบ้านชนว้าวทั้งไทยและจีนต่างก็สามารถสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับชาวบ้านดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากและเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่นเช่นเดียวกัน	- จานวนนักท่องเที่ยวที่ไปดูการแข่งขัน ณ ชนว้าวสนามย่าไท่ (亞太) ของจีน มีจำนวนมากอาจ จานวนนักท่องเที่ยวที่ไปดูการแข่งขันชนว้าว ณ สนามชนโคบ้านนาทรายของไทย - เงินรางวัลไทยจะเป็นการเติมพนักของเจ้าของว้าวทั้งสองฝั่ง แต่ที่จีนเป็นเจ้าของสนามออกเงินรางวัลให้เพราะว่ารูปแบบการเล่นไม่เหมือนกัน
2. ด้านสังคม	- สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน - ท าให้คนในสนามชนว้าวได้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านชนว้าวซึ่งกันและกัน - มีสนามแข่งขันที่เป็นมาตรฐาน เป็นจุดรวมตัวกันของผู้ที่สนใจกีฬาชนว้าว	- สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน - ท าให้คนในสนามชนว้าวได้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านชนว้าวซึ่งกันและกัน - มีสนามแข่งขันที่เป็นมาตรฐาน เป็นจุดรวมตัวกันของผู้ที่สนใจกีฬาชนว้าว	กีฬาพื้นบ้านชนว้าวทั้งไทยและจีนต่างก็ได้สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนท าให้คนในสนามชนว้าวได้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านการชนว้าวซึ่งกันและกันอีกทั้งยังท าให้เกิดสถานที่การแข่งขันชนว้าวที่มีมาตรฐาน	ไม่มี
3. ด้านความบันเทิง	- การสร้างความบันเทิงให้กับชาวบ้าน - ในสนามชนว้าว มีกิจกรรมการชนว้าวเพียงอย่างเดียว - ทุกครั้งที่มีการแข่งขันชนว้าวจะต้องมีการขออนุญาตจากภาครัฐ	- การสร้างความบันเทิงให้กับชาวบ้าน - ในสนามชนว้าว นอกจากมีกิจกรรมการแข่งขันชนว้าวแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย เช่นมวยปล้ำ การเต้นร เป็นต้น - เจ้าของสนามเป็นคนกำหนดการแข่งขัน	กีฬาพื้นบ้านชนว้าวทั้งไทยและจีนต่างก็ได้สร้างความบันเทิงให้กับชาวบ้าน ทาให้ชาวบ้านได้ผ่อนคลายความเครียดจากการท างาน	- สนามชนว้าวที่จีนมีกิจกรรมมากกว่าสนามชนว้าวที่ไทย สนามชนว้าวจีนนอกมีชนว้าวแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีก เช่นการแข่งขันมวยปล้ำ การแสดงเต้นร ้าอีกเป็นต้น - สนามชนว้าวที่ไทยจะมีความเป็นทางการมากกว่าจีนเหตุเพราะทุกครั้งที่มีการแข่งขันชนว้าวจะต้องมีการขออนุญาตจากภาครัฐ ส่วนที่จีนจะสะดวกกว่าเจ้าของสนามเป็นคนกำหนดการแข่งขัน
4. ด้านพิธีกรรม	ที่ไทยจะมีพิธีกรรมการเข้าโรง เป็นพิธีกรรมที่หมอว่าทาพิธีปลุกเสกเลขยันต์ให้กับว้าว เพื่อให้เกิด ศิ	ที่จีนมีพิธีกรรมการเดินรา โดยจะมีคนแต่งตัวเป็นว้าวชนและเดินร ้าเพื่อเป็นการอวยพรให้โชค ดี และ	กีฬาพื้นบ้านชนว้าวทั้งไทยและจีนต่างก็มีความเชื่อในการจัดพิธีกรรมขึ้นเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ และ	กีฬาพื้นบ้านชนว้าวทั้งไทยและจีนมีรูปแบบพิธีกรรมไม่เหมือนกันที่ไทยเป็นการปลุกเสกเลข

	ริมงคล ซึ่งชาวไทยที่เล่นกีฬาชนวัวจะมีความเชื่อว่าพิธีกรรมนี้จะทำให้สามารถชนะการแข่งขันได้	ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน	ทำให้สามารถแข่งขันชนะได้	เลขยันต์ให้กับวัว ที่เงินจะเป็นการเดินรา เพื่อเป็นการอวยพร
5. ด้านการสืบทอด	- เจ้าของสนามจะมีการนำเงินที่ได้จากการจัดการแข่งขัน บริจาคเพื่อเป็นทุนการศึกษาให้กับนักเรียน ส่งผลให้ผู้ได้รับทุนการศึกษา ซึ่งยังเป็นเด็ก ได้รู้จักสนามชนวัว หรืออาจเกิดการศึกษา กีฬาชนวัว ต่อไป เพราะได้รับการสนับสนุนจากสนามชนวัว - มีการเผยแพร่สืบทอดกีฬาชนวัว โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีสังคมออนไลน์ ประเภท ต่าง ๆ เช่น วีแชท (Wechat) คิวคิว (QQ) เป็นต้น	- มีการเผยแพร่สืบทอดกีฬาชนวัว โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีสังคมออนไลน์ ประเภท ต่าง ๆ เช่น วีแชท (Wechat) คิวคิว (QQ) เป็นต้น	- มีการเผยแพร่สืบทอดกีฬาชนวัว โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์เช่นเดียวกัน	- สนามแข่งขันในประเทศไทย จะมีการบริจาคเพื่อสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่ยากจน ถือเป็นการประชาสัมพันธ์ให้สนามชนวัวมีบทบาทในสังคม ส่งผลให้คนรุ่นหลังได้รู้จักกีฬาชนวัว - การใช้โซเชียลมีเดียของคนไทย และ คนจีนจะมีความนิยมในการใช้ไม่เหมือนกัน

1.1 ด้านเศรษฐกิจ

มีนักวิชาการได้กล่าวว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ช่วยให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรือง กีฬาพื้นบ้านชนวัวซึ่งถือว่าเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นชนิดหนึ่งที่ได้ส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น ได้สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1.1.1 การประกอบอาชีพ

ปัจจุบันนี้ กีฬาพื้นบ้านชนวัวไม่เพียงแต่ทำให้ชาวบ้านได้พักผ่อนหย่อนใจหากยังได้สร้างอาชีพหลากหลายให้กับชาวบ้าน เช่น อาชีพเปิดสนามชนวัว อาชีพเลี้ยงวัวชน อาชีพขายอาหารเครื่องดื่ม อาชีพขายหญ้า อาชีพขายอุปกรณ์และเครื่องใช้เกี่ยวกับวัวชน อาชีพพนักงานขายบัตร อาชีพหม่อวัว เป็นต้น ทำให้ชาวบ้านมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ตามที่ค. 1 ให้สัมภาษณ์ของเจ้าของสนามชนโคบ้านนาทราย ได้กล่าวว่า

“ปัจจุบันนี้มีคนมาร่วมการแข่งขันเป็นจำนวนไม่น้อย เพราะถ้าหากผู้ร่วมการแข่งขัน นอกจากจะได้รับเงินรางวัลที่คู่แข่งเดิมพันมากถึงหนึ่งล้านบาทแล้ว ค่าวัวชนก็จะเพิ่มขึ้นได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่นชาวบ้าน ณ ตำบลนาทรายที่ผมตั้งสนามอยู่นั้น ทุกวันนี้ได้ขายของขายหญ้าและขายกาแฟ ซึ่งเงินที่เข้ามาในสนามนั้นเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสี่ถึงห้าแสนบาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายของวัวทุกตัวที่มาที่นี้รวมถึงค่าดูแลและอื่น ๆ ซึ่งสัปดาห์ที่แล้วมีรายได้เข้ามามากถึงห้าแสนบาททำให้ตำบลนาทรายเป็นที่รู้จักมากขึ้นในนามของสนามกีฬาชนโค”

(สมชาย เกตุชาติ. 18 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

คนเลี้ยงวัวและเจ้าของสนามยาไท่ (亞太) ได้กล่าวถึงคุณค่าการประกอบอาชีพของกีฬาพื้นบ้านชนวัว ไว้ว่า

“ปัจจุบันนี้จำนวนผู้ที่เลี้ยงวัวและจำนวนผู้ที่เปิดสนามเยอะกว่าเมื่อก่อน เพราะว่า ผู้ร่วม

แข่งขันและเจ้าของสนามสามารถได้กำไรจากการแข่งขันไม่น้อย อย่างเช่น สนามเราเคยให้เงินรางวัลสูงสุดถึง 1 ล้านบาท ที่อำเภอหิโหลินมีสนามกีฬาชนวัว 15 สนาม เมื่อถึงวันที่แข่งขัน ทุก ๆ สนามก็จะเชิญเจ้าภาพ กรรมการผู้ดูแลวัวชนมาช่วยงาน นอกจากนี้ ยังมีพ่อค้าแม่ค้ามาขายน้ำ ขยายอาหาร ขายหญ้าของวัวชน เป็นต้นและโรงแรมที่อยู่ใกล้ ๆ สนามก็จะเต็มไปหมด”

(SHI YOUPIING, “石友平”. 18 กุมภาพันธ์ 2561: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กีฬาพื้นบ้านชนวัวได้สร้างเศรษฐกิจให้กับชาวบ้านในชุมชน เพราะการนำวัวไปแข่งขันนั้นถ้าชนะ จะมีเงินรางวัลเป็นสิ่งตอบแทนค่อนข้างสูง และเจ้าของสนามยังได้รับกำไรจากการเก็บค่าผ่านประตู นอกจากเจ้าของสนามและผู้เข้าแข่งขันสามารถได้กำไรจากการแข่งขันแล้ว ชาวบ้านก็สามารถขายของต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ ๆ สนาม เช่น ขายของกิน ของเล่น ยารักษาโรคชนวัว เป็นต้น ฉะนั้น กีฬาพื้นบ้านชนวัวจึงถือได้ว่ามีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ กีฬาพื้นบ้านชนวัวทั้งไทยและจีนได้สร้างอาชีพให้กับชาวบ้านได้อย่างมาก เช่น อาชีพเลี้ยงวัว อาชีพเปิดสนามชนโค อาชีพขายหญ้า อาชีพขายของ เป็นต้น เปรียบเทียบการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนวัวไทย-จีนในด้านอาชีพสิ่งที่เหมือนกันก็คือ ประการที่หนึ่ง ทั้งสองแห่งต่างก็ได้มีการสร้างอาชีพให้กับชาวบ้าน ประการที่สอง ยังช่วยสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน และมีสิ่งที่ต่างกันคือ เรื่องของรางวัลที่ประเทศไทยเป็นการเติมพินของเจ้าของวัวชนทั้งสองฝั่ง ส่วนที่สาธารณรัฐประชาชนจีนทางเจ้าของสนามเป็นผู้จัดเตรียมของรางวัลในการแข่งขัน

1.1.2 การท่องเที่ยว

ปัจจุบันนี้ การท่องเที่ยวมีความสำคัญกับเศรษฐกิจมาก กีฬาพื้นบ้านชนวัวถือว่าเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวได้อย่างมาก โดยเฉพาะในเทศกาลต่าง ๆ ดังที่เจ้าของสนามชนโคบ้านนาทรายได้กล่าวว่า

“คนผู้ชมเป็นคนที่มาจากทุก ๆ จังหวัดส่วนใหญ่เป็นคนที่มาจากจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย เช่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง แม้กระทั่ง คนต่างชาติดูการแข่งขันด้วย เช่น มีชาวมาเลเซียเขาติดตามแดนภาคใต้เขาก็ชอบมาดู ถ้าในเทศกาลที่สำคัญ อย่างเช่น ในวันสงกรานต์ งานประเพณีสารทเดือนสิบ คนยิ่งเยอะ อย่างที่สนามผมมีการแข่งขันครั้งต่อเดือน ครั้งละ 3 วัน ในวันปกติจะมีผู้คนมาชมมากถึง 3,000 คนส่วนนักท่องเที่ยวประมาณ 100 กว่าคน แต่ถ้าในวันที่สำคัญ นักท่องเที่ยวก็มีประมาณ 500-600 กว่าคน”

(สมชาย เกตุชาติ. 17 มีนาคม 2561 :สัมภาษณ์)

เจ้าของสนามยาไท่ (亞太) ก็ได้กล่าวถึงคุณค่าการท่องเที่ยวของกีฬาพื้นบ้านชนวัว สรุปได้ดังนี้

“เมื่อถึงวันแข่งกีฬาพื้นบ้านชนวัว ก็มีนักท่องเที่ยวมากมายมาดูการแข่งขันกัน สนามของผมนำผู้เข้าชมประมาณจำนวน 5,000 คน ผมจะจัดการแข่งขันในงานประเพณีที่สำคัญอย่างน้อย 2 วัน แต่เกือบทุกเดือนก็มีงานประเพณีด้วย เช่น ในช่วงตรุษจีน มีนักท่องเที่ยวประมาณ 1,000 กว่าคน ในงานประเพณียังมีการแสดงต่าง ๆ เช่น การร้องเพลง การเต้นรำ เป็นต้น”

(SHI YOUPIING, “石友平”. 18 กุมภาพันธ์ 2561: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กีฬาพื้นบ้านชนวัวทั้งไทยและจีนต่างก็ได้

ส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น และได้จูงใจให้นักท่องเที่ยว แม้กระทั่ง ชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวและชมการแข่งขันด้วย กีฬาพื้นบ้านชนวนอกจากให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวัฒนธรรมของท้องถิ่นแล้ว ยังทำให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น รวมถึง ในงานประเพณีก็จะมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น แสดงให้เห็นว่ากีฬาพื้นบ้านชนวนเป็นกีฬาที่ทำให้เศรษฐกิจการท่องเที่ยวของท้องถิ่นดีขึ้น เปรียบเทียบกีฬาพื้นบ้านชนวนไทย-จีนสามารถพบได้ว่า สิ่งเหมือนกันคือ กีฬาพื้นบ้านชนวนไทย-จีนแต่ละสนามต่างก็ได้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาชมการแข่งขันและที่สนามชนโคบ้านนาทรายนั้นจากการสัมภาษณ์ก็มีจำนวนนักท่องเที่ยวประมาณเดือนละ 300 กว่าคน ในวันสำคัญก็จะมีนักท่องเที่ยววันละประมาณ 500-600 คน ซึ่งจะมียุคนักท่องเที่ยวประมาณ 3,000 คนต่อปี ส่วนที่สนามย่าไท (亞太) มี นักท่องเที่ยวประมาณ 2,000 คนต่อเดือนและมีมากถึง 40,000 คนต่อปี สิ่งที่ไม่เหมือนกันคือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่จีนมีจำนวนมากกว่านักท่องเที่ยวที่ไทย เหตุผลที่ต่างกันคือข้อจำกัด การแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนวนที่ไทยจะจัดขึ้นเดือนละหนึ่งครั้ง แต่ที่จีนคือมีการจัดการแข่งขันขึ้นเฉพาะในวันสำคัญเท่านั้น

1.2 ด้านสังคม

สังคมเป็นกลุ่มคนที่รวมกันในบริเวณใดบริเวณหนึ่งอย่างยาวนาน จนมีความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน และมีขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษา และวิถีทางในการดำรงชีวิตร่วมกันเป็นแบบเดียวกัน ส่วนวัฒนธรรมหมายถึง ขนบธรรมเนียม ประเพณี ภาษาและทุกสิ่งทุกอย่างที่คนในสังคมนั้นสร้างขึ้น มา เพื่อดำรงชีวิตอยู่ กีฬาพื้นบ้านชนวนจึงถือว่าเป็นวัฒนธรรมชนิดหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อสังคมเป็นอย่างมาก

กีฬาพื้นบ้านชนวนได้สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ให้ผู้ที่ชอบการแข่งขันชนวนมีที่สื่อสารกันได้ รู้จักเพื่อนใหม่ดังที่ผู้เข้าชมในสนามชนโคบ้านนาทรายได้กล่าวว่า

“ผมได้รู้จักเพื่อนที่มาเล่นในสนามมากครับ เพราะว่าเราชอบเหมือนกัน ก็อยากแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน นอกจากนี้ผมยังได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับชนวน ผมชอบบรรยากาศที่สนาม เพราะว่าสามารถพูดคุยกับเพื่อนได้ และสามารถสนับสนุนวิวชนที่เราสนใจได้ และให้ผมมีโอกาสได้รู้จักเพื่อนใหม่ ๆ”

(ณัฐพล มีอำนาจ. 17 มีนาคม 2561 : สัมภาษณ์)

ผู้เข้าชมการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนวนในสนามย่าไท(亞太) อาเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน ก็ได้กล่าวถึงกีฬาพื้นบ้านชนวนมีคุณค่าการสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน สามารถสรุปได้ดังนี้

“ตอนนี้ปิดเทอมอยู่ ผมก็นัดกับเพื่อนมาดูการแข่งขัน แล้ววันนี้ยังมีชนวนที่ผมกับเพื่อนชอบที่สุดมาร่วมแข่งขัน ดังนั้น พวกเราจึงมาให้กำลังใจกับเจ้าของวิว และขอให้วิวชนตัวนี้ได้ชนะการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนวนเป็นกีฬาพื้นบ้านที่ผมดูตั้งแต่เด็ก เมื่อก่อนยังไม่มีสนามแข่งขันวิวชนในทุ่งนา ตอนนี้ มีสนามชนวนโดยเฉพาะทั้งปลอดภัยและสะดวก ผมกับเพื่อนทั้งดูการแข่งขันได้คุยกันได้และสามารถให้เราได้รู้จักเพื่อนใหม่ ๆ”

(LI XIAOYUN, “李霄云” 18 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กีฬาพื้นบ้านชนวนทั้งไทยและจีนสามารถสร้างความสัมพันธ์ของคนในสนามและชุมชน ดังเช่น คนที่ชอบมาที่สนามชนวนก็สามารถรู้จักกันโดยผ่านการชมการแข่งขัน และยังสามารถทำให้ผู้เข้าชมเกิดความสามัคคีกันได้อีกด้วยโดยเฉพาะคนที่อยู่ฝ่ายเดียวได้สนับสนุนวิวชนตัวเดียวกัน กีฬาพื้นบ้านชนวนยังได้เป็นสถานที่ให้กับผู้ที่ชอบการแข่งขันชนวนได้รู้จักกัน คนที่ชอบและสนใจกีฬาพื้นบ้านชนวนก็สามารถไปที่สนามได้ ไปแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันรวมถึงแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เปรียบเทียบกับกีฬาพื้นบ้านชนวนไทย-จีนต่างก็ได้ให้ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนได้สนิทกันมากยิ่งขึ้น และได้ให้คนที่เข้ามาภายในสนามมี

โอกาสได้รู้จักเพื่อนเพิ่มมากขึ้น ท.ให้สังคมไทยจีนมีความรัก ความสามัคคีกลมกลืนกันยิ่งขึ้นในสังคมแต่ละประเทศ

1.3 ด้านความบันเทิง

มีนักวิชาการได้กล่าว กีฬาพื้นบ้านจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน กีฬาพื้นบ้านชนวนวก็เช่นกัน เป็นกีฬาพื้นบ้านที่ชาวบ้านสร้างขึ้นเพื่อความสนุกสนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คุณค่าด้านความบันเทิงของการเล่นชนวนวยังไม่เคยเปลี่ยนแปลงไป ผู้เข้าชมที่สนามชนโคบ้านนาทราย ได้กล่าวถึงคุณค่าด้านความบันเทิงของกีฬาพื้นบ้านชนวนว สรุปได้ต่อไปนี้

“กีฬาพื้นบ้านชนวนวเมื่อก่อนเพื่อเล่นสนุก ๆ กัน ต่อมาก็กลายเป็นบ่อนต้องขออนุญาตแบบทางการ สามีของป่าชอบดูการแข่งขันชนวนวมาก ทุกครั้งถ้ามีแข่งขันก็จะชวนเพื่อนไปเที่ยวด้วย เล่นกันสนุกสนาน”

(อารีย์ ไพจิตร. 18 มีนาคม 2561 : สัมภาษณ์)

ผู้เข้าชมแข่งขันในสนามย่าไท่ (亞太) ก็ได้กล่าวถึงคุณค่าด้านความบันเทิงของกีฬาพื้นบ้านชนวนวดังต่อไปนี้

“ผมชอบดูการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนวนวมาก สนุกมาก ถ้ามีเวลาว่าง ผมก็จะขับรถไปดูวันนี้ยังได้พาเด็กอีกสองคนมาด้วย อยากให้เด็ก ๆ ได้เห็นและได้สัมผัสกีฬาพื้นบ้านชนวนวของบ้านเรา วันนี้สนามยังมีการแสดงด้วย มีคนมาเต้นรำ ร้องเพลง อีกด้วย”

(NIU FENGZHEN “牛风振” 18 กุมภาพันธ์ 2561 : สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กีฬาพื้นบ้านชนวนวทั้งไทยและจีนต่างก็ได้สร้างความบันเทิงให้กับชาวบ้านได้อย่างมาก ชาวบ้านมีเวลาว่างก็นำมาชมนกันเพื่อความสนุกสนานเมื่อเวลาได้เปลี่ยนแปลงไป สถานที่ใช้ในการชนวนวก็เปลี่ยนแปลงไป ในอดีต กีฬาพื้นบ้านชนวนวทั้งไทยและจีนล้วนก็ไม่มีสนามชนวนว ชาวบ้านส่วนใหญ่จะชนวนวที่ทุ่งนา กีฬาพื้นบ้านชนวนวเป็นกีฬาที่ให้ชาวบ้านได้รับความสนุกสนาน และผ่อนคลายความเครียดจากการทำงานได้อีกด้วย เมื่อเปรียบเทียบกีฬาพื้นบ้านชนวนวไทย-จีน ผู้วิจัยพบว่า กีฬาพื้นบ้านชนวนวเป็นกีฬาที่ได้สร้างความบันเทิงให้กับชาวบ้านทั้งไทยและจีน ซึ่งเมื่อชาวบ้านมีเวลาว่างก็จะมีเพื่อนหรือพาครอบครัวไปชมการแข่งขันชนวนวที่สนาม และมีข้อแตกต่างอีกประการหนึ่งคือ สนามชนวนวไทยจะมีความเป็นทางการมากกว่าจีน เหตุเพราะทุกครั้งที่มีการแข่งขันชนวนวจะต้องมีการขออนุญาตจากภาครัฐ ส่วนที่สาธารณรัฐประชาชนจีนจะสะดวกกว่า เจ้าของสนามเป็นคนที่กำหนดวันแข่งขัน และที่ที่สาธารณรัฐประชาชนจีนยังมีกิจกรรมมากกว่าสนามที่ประเทศไทย เพราะว่าสนามที่สาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากมีการชนวนวแล้วยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีก เช่น การแข่งขันมวยปล้ำ การแสดงเต้นรำ อีก เป็นต้น

2. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาพื้นบ้านชนวนว

วัฒนธรรมของคนในสังคมประกอบไปด้วย ภาษา ความเชื่อ อาหารการกิน การแต่งกาย การเดินทาง เป็นต้น กีฬาพื้นบ้านชนวนวจึงถือว่าเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นชนิดหนึ่ง ที่มีความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ต่าง ๆ

กีฬาพื้นบ้านชนวนว ได้มีการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีกรรม “เข้าโรง” เป็นพิธีกรรมก่อนทำการชนวนว ชาวไทยภาคใต้มีความเชื่อว่าการทำ พิธีกรรม “เข้าโรง” จะทำให้ตัวเองโชคดี ดังคำให้สัมภาษณ์ของเจ้าของสนามชนโคบ้านนาทราย กล่าวว่า

“ในกลางคืนก่อนวันชน เจ้าของว้างบางคนจะต้องจัดทำพิธีเรียกว่า “เข้าโรง” โดยจะมี

หมอไสยศาสตร์ที่เรียกว่า “หมอวัว” มาทำพิธีปลุกเสกลงเลขยันต์ให้กับวัวการทำพิธีกรรมนี้ เพื่อให้ตัวเองโชคดี และเพื่อได้ชัยชนะ”

(สมชาย เกตุชาติ. 17 มีนาคม 2561 : สัมภาษณ์)

พิธีกรรมที่เกี่ยวกับกีฬาพื้นบ้านชนวัวไม่เพียงแต่มีอยู่ในประเทศไทย ที่สาธารณรัฐประชาชนจีนก็ได้จัดพิธีกรรมต่าง ๆ ดังค าให้สัมภาษณ์ของชนเลี้ยงวัวและเจ้าของสนามยาไท่ (亚太) ได้ต่อไปนี้

“ก่อนการแข่งขันกีฬาพื้นบ้านชนวัว จะมีพิธีกรรมการเต็นรำ คนที่เต็นรำจะแต่งตัวเป็นวัวชน เลียนแบบวัวที่ชนกัน ชาวบ้านอำเภอฉือหลินเชื่อกันว่า การแสดงเล่านี้จะสร้างบรรยากาศให้กับสนาม และเป็นสิ่งที่เป็ นศิริมงคลเป็นการแสดงที่ขอให้ผู้ที่ร่วมการแข่งขันทุกคนโชคดี”

(SHI YOUPIING, “石友平” . 18 กุมภาพันธ์ 2561: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่าพิธีกรรมที่ปรากฏในกีฬาพื้นบ้านชนวัวของไทยและจีนไม่เหมือนกันแต่ชาวบ้านมีความเชื่อคล้าย ๆ กัน ชาวบ้านมีความเชื่อว่าพิธีกรรมเหล่านี้ จะทำให้ตัวเองโชคดี ให้ตัวเองชนะ การทำพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นการให้กำลังใจให้กับผู้ร่วมแข่งขัน เมื่อก่อน มีแค่สัตว์ที่แข็งแรงถึงจะสามารถรอดชีวิตได้ แล้ววัวก็เป็นสัตว์ที่มีพลังได้ช่วยชาวบ้านทนา ทานหนัก ดังนั้น ชาวบ้านจึงเล่นชนวัวกันและทำพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อแสดงความชอบกับวัว

3. การสืบทอดกีฬาพื้นบ้านชนวัวไทย-จีน

กีฬาพื้นบ้านชนวัวถือว่าเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และเป็นกีฬาพื้นบ้านที่สามารถให้ผลประโยชน์แก่ชาวไทยและชาวจีนในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านความบันเทิง เป็นต้น และยังเป็นกีฬาพื้นบ้านที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพและวิถีชีวิตของคนในชุมชน อีกทั้ง กีฬาพื้นบ้านชนวัวยังเป็นกีฬาที่มีการสืบทอดมาตั้งแต่บรรพบุรุษมาสู่ลูกหลานในปัจจุบัน จึงเป็นกีฬาที่ควรสืบทอดให้คงอยู่ต่อไปรุ่นสู่รุ่น

3.1 การสืบทอดโดยบุคคล

การสืบทอดวัฒนธรรมของตนให้ผู้อื่นรู้จักเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจ รวมทั้งกีฬาพื้นบ้านชนวัวถือว่าเป็นกีฬาที่มีคุณค่ามากมายให้แก่ชาวบ้าน ดังนั้น ควรสืบทอดกีฬาชนิดนี้ให้คงอยู่ต่อไป อีกทั้ง ทุกคนล้วนก็มีหน้าที่สืบทอดวัฒนธรรมของตน เจ้าของสนามกีฬาชนโคบ้านนาทรายกล่าวถึงการสืบทอดกีฬาพื้นบ้านชนวัว ดังต่อไปนี้

“สำหรับการสืบทอดกีฬาพื้นบ้านชนวัว ผมคิดว่าชาวบ้านสนใจธรรมดาก็พอเพราะมีพื้นฐานชอบกีฬาชนวัวอยู่แล้วเขาก็อยากให้มีสนามผมเปิดสนามชนโคนี้ นอกจากผมชอบกีฬาพื้นบ้านชนวัวแล้ว อีกอย่างหนึ่งก็คืออยากช่วยเหลือสังคม อย่างฟุ้งนี้ ผมจะชนอีกวันหนึ่ง เพื่อจัดการกุศลช่วยเหลือให้กับโรงเรียนวัดสวนพล มอบทุนการศึกษาให้กับเด็กที่ไว้ในพื้นที่ผม ซึ่งผมก็เป็น ส.จ.เป็นสมาชิกสภาผู้แทนจังหวัด ผมรับผิดชอบอยู่ 5 ตำบล ในพื้นที่ผม ผมคิดว่าโรงเรียนวัดสวนพลเด็กฐานะทางบ้านค่อนข้างจะลำบาก เพราะว่ามันอยู่ไกลจากตัวเมือง เราก็คิดกับ อ.บ.ต.กำนันผู้ใหญ่บ้านเราจะจัดการกุศลฟุ้งนี้ จะมอบทุนการศึกษาของเด็กได้โอกาสที่ว่าเรียนดีแต่ไม่มีทุนที่จะเรียนทางสนามก็คิดที่จะให้ทุนนี้”

(สมชาย เกตุชาติ. 17 มีนาคม 2561 : สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เจ้าของสนามได้ส่งเสริมและสืบทอดวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวัวให้กับคนรุ่นหลัง และได้จัดการกุศลกับรัฐบาลที่มอบทุนการศึกษาให้กับเด็กที่เรียนเก่งแต่ยากจน การกระทำนี้แสดงให้เห็นว่าบุคคลกับรัฐบาลต่างก็มีบทบาทความสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรม การมอบทุนการศึกษา

ให้กับเด็กที่ยากจน ทั้งให้เด็กมีโอกาสเรียนหนังสือต่อได้ และให้เด็กได้รู้จักวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านของท้องถิ่นได้มากขึ้น

3.2 การสืบทอดโดยใช้เทคโนโลยี

ในอดีตเนื่องจากเทคโนโลยียังไม่ได้มีการพัฒนามากนัก ผู้คนส่วนใหญ่ยังคงใช้จดหมายในการติดต่อสื่อสารหรือการพูดคุยต่อกัน จึงทำให้ยากลำบากในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีพัฒนาอย่างรวดเร็ว ผู้คนจะหลีกเลี่ยงหรือหนีกับโซเชียลมีเดียไม่ได้ เพราะไม่ว่าจะไปที่ไหน ก็จะใช้โซเชียลมีเดียสื่อสารกัน เช่น อีเมล เฟสบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) วีแชท (Wechat) คิวคิว (QQ) เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีก็ทำให้วิธีการสืบทอดวัฒนธรรมมีความเปลี่ยนแปลงไปด้วย เจ้าของสนามกีฬาชนโคบ้านนาทรายได้กล่าวว่า

“ปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว บุคคลชอบใช้โซเชียลมีเดียมีสื่อสารกัน การใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ก็สามารถเผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คนอื่นรู้จัก สำหรับบุคคลเรา ไม่ต้องทำอะไรมาก แค่ว่ากีฬาพื้นบ้านชนวัวให้คนอื่นดูก็ถือว่าเป็นการเผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่นแล้ว”

(สมชาย เกตุชาติ. 17 มีนาคม 2561 : สัมภาษณ์)

คนเลี้ยงชนวัวและเจ้าของสนามยาไท่ (亞太) ก็ได้กล่าวถึงการสืบทอดวัฒนธรรมผ่านสื่อต่าง ๆ ได้

ต่อไปนี้

“เมื่อก่อนผมโฆษณาผ่านใบปลิวอย่างเดียว ตอนนี้อยู่สามสามารถโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างเช่น โฆษณาผ่านโทรทัศน์ โฆษณาผ่านเน็ตเวิร์ก ในขณะเดียวกัน ผมยังได้สร้างกลุ่ม Wechat ที่เกี่ยวกับการชนวัว ทำให้คนที่ชอบการแข่งขันชนวัวได้คุยกันได้”

(SHI YOUPIING, “石友平”. 18 กุมภาพันธ์ 2561: สัมภาษณ์)

จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันนี้เป็นยุคที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้คนสามารถใช้สื่อต่าง ๆ มาแชร์สิ่งที่ตัวเองชอบให้คนอื่นได้รู้จัก ดังนั้น การใช้สื่อเป็นอย่างดีสามารถช่วยการสืบทอดวัฒนธรรมได้อย่างดี สำหรับคนรุ่นใหม่ สามารถใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ มาเผยแพร่กีฬาพื้นบ้านไปยังทั่วโลก ให้คนทั่วโลกสามารถรู้และเข้าใจถึงวัฒนธรรมของเรา และการสืบทอดโดยใช้เทคโนโลยีนั้นสามารถทำให้วัฒนธรรมเผยแพร่อย่างรวดเร็ว เปรียบเทียบการสืบทอดของวัฒนธรรมโดยใช้เทคโนโลยีคือ จากการศึกษาพบว่า ทั้งไทยและจีนต่างก็มีได้ใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ เพื่อมาช่วยในการเผยแพร่วัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวัวในท้องถิ่นของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามมีสิ่งที่แตกต่างกันก็คือโซเชียลมีเดียที่นิยมใช้ในไทยกับจีนนั้นไม่เหมือนกัน เพราะว่าคนไทยนิยมใช้เฟสบุ๊ก (Facebook) ไลน์ (Line) ส่วนคนจีนนิยมใช้วีแชท (Wechat) คิวคิว (QQ) เนื่องจากปัจจุบันสังคมมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้เทคโนโลยีมีการพัฒนาตามไปด้วย ทำให้มีการใช้โซเชียลมีเดียต่าง ๆ มาเป็นส่วนช่วยในการเผยแพร่ ดังนั้น การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ก็เป็นการสืบทอดวัฒนธรรมของท้องถิ่นเช่นกัน

อภิปรายผล

การศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวัวไทย-จีน : กรณีศึกษาสนามชนโคบ้านนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช กับ สนามยาไท่ (亞太) อำเภอฉือหลิน มณฑลยูนนาน จากการศึกษาได้ผลสรุปว่า กีฬาพื้นบ้านชนวัวเป็นกีฬาพื้นบ้านที่สามารถให้ผลประโยชน์แก่ชาวไทยและชาวจีนในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันในด้านของคุณค่าดังประเด็นต่อไปนี้ 1) ด้านเศรษฐกิจ สิ่งที่เหมือนกันก็คือ กีฬาชนิดนี้ทั้งไทยและจีนได้สร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับชาวบ้านภายในชุมชน และดึงดูดนักท่องเที่ยวช่วยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่น สิ่งที่แตกต่างกันคือ ประเด็นที่หนึ่ง เงินรางวัลที่ไทยจะเป็นการเติมทุนของเจ้าของวัวทั้งสองฝั่ง ส่วนที่จีนทางเจ้าของสนาม

เป็นผู้จัดเตรียมของรางวัลในการแข่งขัน เพราะารูปแบบการเล่นไม่เหมือนกัน ที่ไทยอาจมีการเล่นพนันด้วยประการที่สอง จำนวนนักท่องเที่ยวมีความแตกต่างกัน กล่าวคือจำนวนนักท่องเที่ยวที่จีนที่ไปชมการแข่งขันจะมีมากกว่าที่ไทย เพราะที่จีนจะจัดเฉพาะช่วงเวลาของการมีงานประเพณีต่าง ๆ และชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ต้องไปทำงานซึ่งสนามที่จีนยังมีกิจกรรมอย่างอื่นอีกด้วย ผู้วิจัยคิดว่าสนามชนวัวที่ไทยก็สามารถเพิ่มกิจกรรมอย่างอื่นได้ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวให้มากขึ้น 2) ด้านสังคมสิ่งที่เหมือนกันก็คือ กีฬาพื้นบ้านชนวัวทั้งไทยและจีนได้สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนเป็นอย่างดี ทำให้คนที่ชอบและสนใจกีฬาชนวัวได้รู้จักเพื่อนใหม่แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพราะที่ทั้งไทยและจีนต่างก็มีสนามชนวัวและต่างก็มีประวัติการชนวัวอย่างยาวนาน จึงทำให้ทั้งสองที่มีจำนวนคนชอบเล่นกีฬาพื้นบ้านชนวัวไม่น้อยและทำให้ชุมชนที่เล่นชนวัวได้เกิดความสามัคคีกัน ผู้วิจัยคิดว่าการแข่งขันกีฬาชนวัวทั้งไทยและจีนเป็นกีฬาพื้นบ้านที่มีความคล้ายกัน ทั้งสองประเทศสามารถมีการจัดการแข่งขันชนวัวระหว่างกันเพื่อช่วยในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของสองประเทศได้ 3) ด้านความบันเทิง พบว่าสิ่งที่มีความเหมือนกันคือ กีฬาพื้นบ้านชนวัวทั้งไทยและจีนต่างก็ได้สร้างความบันเทิงให้กับชาวบ้าน และสามารถช่วยให้ชาวบ้านผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน เพราะในขณะที่มีการแข่งขันจะมีการพูดคุยและเสียงร้องอย่างสนุกสนาน สิ่งที่แตกต่างกันก็คือ ประการหนึ่ง สนามชนวัวที่ไทยจะมีความเป็นทางการมากกว่าจีน เหตุเพราะทุกครั้งที่มีการแข่งขันชนวัวจะต้องมีการขออนุญาตจากภาครัฐ ส่วนที่สาธารณรัฐประชาชนจีนจะสะดวกกว่า เจ้าของสนามเป็นคนกำหนดวันแข่งขัน ประการที่สอง ในสนามชนวัวที่จีนยังมีกิจกรรมเต้นรำ มวยปล้ำ เป็นต้น ผู้วิจัยคิดว่าสนามชนวัวที่ไทยสามารถมีกิจกรรมที่แสดงวัฒนธรรมอย่างอื่นได้อีกด้วย 4) พิธีกรรมที่เกี่ยวกับชนวัว สิ่งที่แตกต่างกันก็คือ พิธีกรรมที่ปรากฏในกีฬาพื้นบ้านชนวัวไทย-จีนต่างก็เป็นพิธีกรรมที่เจ้าของวัวขอยกขอให้ตัวเองมีโชคและให้ตนชนะการแข่งขันได้ สิ่งที่แตกต่างกันคือ มีรูปแบบพิธีกรรมไม่เหมือนกันที่ไทยจะมีพิธีกรรมการเข้าโรง เป็นพิธีกรรมที่หมอวัว พิธีปลุกเสกเลขยันต์ให้กับวัว ที่จีนมีพิธีกรรมการเต้นรำ โฉงจะมีคนแต่งตัวเป็นวัวชนและเต้นรำ 5) การสืบทอดกีฬาพื้นบ้านชนวัวสิ่งที่เหมือนกันคือคนที่ชอบชนวัวทั้งไทยและจีนต่างก็นิยมใช้โซเชียลมีเดียมาเผยแพร่กีฬาพื้นบ้านชนวัวและสื่อสารกัน เพราะปัจจุบันนี้เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ผู้คนหลีกเลี่ยงจากโซเชียลมีเดียไม่ได้ ถือว่าเป็นช่องทางหนึ่งที่ใช้ในการสืบทอดเพื่อไม่ให้สูญหายเพื่อให้ดำรงอยู่สืบไป สิ่งที่แตกต่างกันคือที่ไทยจะมีการจัดการกุศลเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ยากจนและได้เผยแพร่วัฒนธรรมของท้องถิ่น ผู้วิจัยคิดว่าสนามชนวัวที่จีนก็สามารถจัดงานเหมือนกับไทยได้ เพราะคือการช่วยเหลือคนที่ยากลำบากและได้ส่งเสริมวัฒนธรรมอีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันกีฬาชนวัวมีความนิยมที่ลดน้อยลงและยังไม่มีที่รู้จักมากนักดังนั้น ผู้คนในชุมชนและภาครัฐต่าง ๆ ควรจะส่งเสริมและสนับสนุนกีฬาชนวัวให้เป็นอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและช่วยสืบทอดกีฬานี้ต่อไป

การวิเคราะห์คุณค่าที่ปรากฏในวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวัวไทย-จีน ได้พบว่า กีฬาพื้นบ้านชนวัวเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นการศึกษากีฬาพื้นบ้านชนวัวทั้งไทยและจีน สามารถให้เราเห็นถึงวิถีชีวิต ความเชื่อและบุคลิกภาพของคนในชุมชนนั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ อาคม เดชทองคำ (2543 : 2) ได้อธิบายว่า การชนวัวในที่นี้เป็นวัฒนธรรมพื้นบ้าน ประการหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ และวิถีชีวิต ดังนั้น การศึกษากีฬาพื้นบ้านชนวัวที่อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช กับอำเภอฉะลือสน มณฑลยูนนานนี้ นอกจากทำให้เราเห็นถึงกีฬาพื้นบ้านชนวัวของสองประเทศแล้ว ยังสามารถสะท้อนให้เราเห็นถึงความคิด ความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ และวิถีชีวิตของชุมชนในประเทศนั้นด้วย และ กีฬาพื้นบ้านชนวัวเป็นมรดกที่นิยมอย่างมากของชาวไทยและชาวจีน รวมถึงมีคุณค่าต่อชาวไทยและชาวจีนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจด้านสังคม ด้านความบันเทิง เป็นต้น นอกจากนี้ กีฬาพื้นบ้านชนวัวยังมีพิธีกรรมต่าง ๆ ซึ่งชาวบ้านมีความเชื่อว่าพิธีกรรมเหล่านี้จะมีประโยชน์ต่อตนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ LI ZHIYONG, 李志勇 (2554) ได้ศึกษาเรื่อง “กีฬาพื้นบ้านชนวัวของชนเผ่าแม้ว” ผลการวิจัยได้พบว่า กีฬาพื้นบ้านชนวัวมีคุณค่าต่อสังคมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคน

ในชุมชน 2) ด้านความบันเทิง 3) ด้านการท่องเที่ยว 4) ด้านอาชีพ

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษากีฬาพื้นบ้านชนวนในจังหวัดอื่น เช่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง เป็นต้น
2. ควรศึกษากีฬาพื้นบ้านอื่นของภาคใต้ เช่น ชนกะเหรี่ยง เป็นต้น

การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ทำให้รู้และเข้าใจถึงคุณค่าและวัฒนธรรมของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ปรากฏในกีฬาพื้นบ้านชนวน
2. ทำให้เข้าใจถึงวิถีชีวิตของชาวบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราชและมณฑลยูนนาน และเพื่อเป็นการอนุรักษ์กีฬาพื้นบ้านชนวนของท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไปในระดับชาติ ทั้งยังเป็นการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวนไทย-จีนให้เป็นที่รู้จักในสังคม และสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้อย่างดี
3. ควรสามารถนำข้อมูลไปพัฒนากีฬาพื้นบ้านชนวนให้ดีขึ้นและส่งเสริมเศรษฐกิจและกีฬาพื้นบ้านชนวนของพื้นที่นั้น ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ถนอม พูนวงศ์. (2550) ประวัติศาสตร์เมืองนครศรีธรรมราช. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- หัตยาพร สุวรรณพันธุ์. (2555) ศึกษาการดำเนินการและผลกระทบจากการดำเนินการของสนามมวยชนจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาไทยคดีศึกษา) สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิเชียร ณ นคร. (2542) สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 4. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.
- อาคม เดชทองคำ. (2543) หัวเชื้อชนวน. กรุงเทพมหานคร : กองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- LI ZHIYONG (李志勇). (2011) การศึกษาวัฒนธรรมกีฬาพื้นบ้านชนวนของชนเผ่ามั่ว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาวิชาคหวิทยา) สาธารณรัฐประชาชนจีน มณฑลกุ้ยโจว : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยชนชาติกุ้ยโจว.
- YANG ZHENZHONG (杨振中). (เมษายน 2550) “แข่งกีฬาชนวนแล้วเลิกโกนา” ใน วารสารตั้งได้ด้าเสวซิง. 9(2) หน้า 28.
- ณัฐพล มีอานจ (ผู้ให้สัมภาษณ์), WUYANBIN, “吴燕彬” (ผู้สัมภาษณ์), ที่สนามชนโคบ้านนาทราย อ าเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2561.
- สมชาย เกตุชาติ (ผู้ให้สัมภาษณ์), WUYANBIN “吴燕彬” (ผู้สัมภาษณ์), ที่สนามชนโคบ้านนาทราย อ าเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2561.
- อารีย์ ไพจิตร (ผู้ให้สัมภาษณ์), WUYANBIN “吴燕彬” (ผู้สัมภาษณ์), ที่สนามชนโคบ้านนาทราย อ าเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2561.
- LI XIAOYUN “李霄云” (ผู้ให้สัมภาษณ์), WUYANBIN “吴燕彬” (ผู้สัมภาษณ์), ที่สนามชนโคบ้านนาทราย อ าเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2561.
- NIU FENGZHEN “牛风振” (ผู้ให้สัมภาษณ์), WUYANBIN “吴燕彬” (ผู้สัมภาษณ์), ที่สนามชนโคบ้านนาทราย อ าเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2561.

SHI YOUPIG “石友平” (ผู้ให้สัมภาษณ์), WUYANBIN “吴燕彬” (ผู้สัมภาษณ์), ที่สนามชนโคย่าไท่ (亚太) อ าเภอฉือห
ลีน มณฑลยูนนาน เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2561